

PŘEHLED JUDIKATURY ve věcech promlčení a prekluze v soukromém právu

Úvodem	13	18. K promlčitelnosti práva na nemajetkovou újmu	31
Seznam použitých zkratk	14	19. Promlčení práva na peněžitě zadostiučnění autora	31
ČÁST PRVNÍ PROMLČENÍ	17		
A. Podstata promlčení	17	III. K souladu námítky promlčení s dobrými mravy	33
I. Obecná úprava promlčení v občanském zákoníku	17	20. Ústavní dimenze mravnosti námítky promlčení	33
1. Hmotněprávní aspekt promlčení	17	21. Krácení promlčecí doby s odkazem na dobré mravy	34
2. Procesní aspekt promlčení a důkazní břemeno ohledně existence promlčení	17	22. Vliv legitimního očekávání na běh objektivní promlčecí doby	34
3. Námítka promlčení postavená na nesprávném právním posouzení skutku	18	23. Vztah věřitele k promlčení a jeho následkům	35
4. Objektivní podstata počátku obecné promlčecí doby dle § 101 obč. zák.	19	24. Vztah dlužníka k promlčení a jeho následkům	36
5. Promlčení námítky promlčení	21	25. Nemravnost promlčení mezi příbuznými	37
6. Plnění vícero dluhů (i promlčených) bez bližší specifikace	21	26. Promlčení mezi druhem a družkou	38
7. Promlčení při nové dohodě o splatnosti	22	27. Promlčení jako následek vadného úkonu státu	38
8. Promlčení při plnění ve splátkách	23	28. Změna soudní praxe jako právní skutečnost rozhodná při posouzení mravnosti námítky promlčení	39
9. Promlčení jednotlivých splátek půjčky	23	29. Kritéria nemravnosti námítky započtení při změně rozhodovací praxe	40
10. Promlčení plnění, jehož splatnost je ponechána na vůli věřitele	24	IV. Specifický charakter promlčení ve vztazích podléhajících obchodnímu zákoníku	41
11. Promlčení plnění, jehož splatnost je ponechána na vůli dlužníka	25	30. Charakter vztahů mezi subjekty jako určující moment pro odlišení občanského a obchodního promlčení	41
12. Promlčení práva věřitele na odstoupení od smlouvy	26	31. Promlčení při zabezpečování veřejných potřeb podnikatelem. Bezdůvodné obohacení mezi podnikateli	41
II. Práva nepodléhající promlčení. Současné pojetí nemajetkové újmy a zadostiučnění	28	32. Komplexní povaha promlčení v obchodním zákoníku	42
13. Projevy nepromlčitelnosti vlastnického práva	28	33. K aplikaci § 110 odst. 1 obč. zák. v obchodně závazkových vztazích	42
14. Charakter náhrady za omezení vlastnického práva	28	34. K započtení promlčené pohledávky	43
15. Další nepromlčitelná majetková práva. Promlčení a kompenzační námítka	29	35. Prohlášení o prodloužení promlčecí doby	43
16. Promlčení absolutní neplatnosti	30	36. Dílčí plnění dle obchodního zákoníku	44
17. Nepromlčitelnost a nemravnost práva žádat o vypořádání neoprávněné stavby	30		

37.	Promlčení plnění, jehož splatnost je ponechána na vůli věřitele	45	57.	Stavení promlčecí lhůty z důvodu uplatnění protinároku nebo obrany započtením	61
V.	Žaloba jako úkon vedoucí ke stavení promlčecí doby. Pojem řádného pokračování v řízení	48	58.	Námítka promlčení vzájemné pohledávky	62
38.	Hmotněprávní následky vadné žaloby	48	59.	Vztah procesní výzvy k vyjádření (§ 101 odst. 4 o. s. ř.) k pozdější námitce promlčení	63
39.	Prekludující nárok uplatněný vadnou žalobou	49	60.	Vázanost soudu rozhodnutím jiného orgánu při zkoumání promlčení	63
40.	Upřesnění žaloby a jeho vliv na promlčení	49	61.	Promlčení při nesprávném rozhodnutí o procesním nástupnictví	63
41.	Peněžitá náhrada za věc; uplatnění ve formě eventuálního petitu	49	62.	Odůvodnění rozsudku, jenž se opírá o námitku promlčení	64
42.	K promlčení při změně žaloby, eventuálním petitu a alternativě <i>facultas</i>	50	63.	Promlčení odměny soudem ustanoveného zástupce	65
43.	Účinky rozšíření žaloby na již promlčenou část pohledávky	51	64.	Rozsah dovolacího přezkumu promlčení	65
44.	Účinky vindikační žaloby na běh vydržecí doby	53	VII.	Promlčení ve vykonávacím řízení	67
45.	Vliv určovací žaloby na promlčení	53	65.	Posuzování charakteru promlčecí doby v exekuci	67
46.	Pojem „řádného pokračování v zahájeném řízení“	53	66.	Promlčení při nařízení exekuce	67
47.	Vliv nepodání návrhu na pokračování v řízení na promlčecí dobu	54	67.	Vliv podání návrhu na nařízení exekuce na běh promlčecí doby	68
48.	Vliv kompenzační námítky na promlčení protipohledávky	54	68.	Námítka promlčení vznesená před nařízením exekuce	69
VI.	Promlčení jako procesní obrana vznesená během nalézacího řízení	56	69.	Promlčení obchodního závazku během exekuce	69
49.	Námítka promlčení jako úkon na pomezí práva hmotného a procesního	56	70.	Vliv souběhu soudní a exekutorské exekuce na běh promlčecí doby	70
50.	Námítka promlčení vznesená po zkoncentrování sporu	56	71.	K promlčení práva domáhat se exekuce vyklizením bytu	71
51.	Břemeno prokázání důvodnosti námítky promlčení	57	72.	Promlčení v případě podání návrhu na soudní prodej zástavy	71
52.	Námítka promlčení vznesená jen jedním z nerozlučných společníků ve sporu	58	73.	Vliv promlčení práva na rozhodnutí o soudním prodeji zástavy	72
53.	Námítka promlčení vznesená ručitelem	58	74.	Příhláška pohledávky zajištěné zástavou do dražby	74
54.	Promlčení ve vztahu k nežalovanému solidárnímu dlužníku	59	VIII.	Promlčení v souvislosti s insolvenčním řízením	75
55.	Námítka promlčení vznesená vedlejším účastníkem	60	75.	Námítka promlčení pohledávky v insolvenčním řízení	75
56.	Vliv přistoupení nového účastníka na promlčení	60	76.	Podání žaloby proti úpadci	75
			77.	Nepromlčitelnost práva sepsat majetek do insolvenční podstaty	76
			78.	Promlčení odpovědnosti za škodu na majetku konkursní podstaty	77

79.	Uznání promlčeného závazku dlužníkem během insolvenčního (konkurzního) řízení	78	98.	K uznání závazku částečným plněním	91
80.	Uznání pohledávky insolvenčním správcem při přezkumném jednání	78	99.	Účinky započtení pohledávky	92
IX.	Promlčení práv, jež byla uznána nebo přiznána pravomocným rozhodnutím	80	100.	Horní hranice promlčecí doby	93
a)	Uznání závazku v režimu občanského zákoníku	80	101.	Částečné plnění po promlčení	94
81.	Identifikace dluhu v uznání závazku	80	102.	Vliv oznámení o postoupení pohledávky na promlčení	94
82.	Uznání práva podle § 110 odst. 1 obč. zák. versus uznání dluhu podle § 558 obč. zák.	81	103.	Promlčení povinnosti splatit emisní kurs akcií upsaných zakladatelem akciové společnosti	95
83.	Vliv uznání závazku na běh promlčecí doby	82	104.	Promlčení práva mandatarě na úplatu. Záloha poskytnutá mandatarři	95
84.	Uznání promlčeného dluhu	83	B.	Promlčení práva na náhradu škody	97
85.	Opětovné uznání práva	84	I.	Obecně k promlčení práva na náhradu škody	97
86.	Promlčení částečně uznaného závazku	85	105.	Pojem škodní události	97
87.	Uznání závazku bez souhlasu ručitele	85	106.	Vztah subjektivní a objektivní promlčecí doby	97
88.	Odvolání uznávacího prohlášení	86	107.	Vyluka z běhu promlčecí doby osoby stížené duševní poruchou	97
b)	Promlčecí doba po pravomocném rozhodnutí	87	108.	Promlčení nároku na náhradu škody při výkonu veřejné moci podle zákona č. 82/1998 Sb.	98
89.	Povaha rozhodnutí vedoucího k přetržení promlčecí doby	87	109.	Promlčení nároku na odškodnění nemajetkové újmy z nezákonného rozhodnutí nebo nesprávného úředního postupu	99
90.	Námítka promlčení vznesená po vydání rozsudku pro zmeškání	87	110.	Promlčení při přechodu práva na náhradu škody z pojistné události na pojišťovnu	101
91.	Promlčení úroků z prodlení a opětující se plnění před a po vynesení rozhodnutí	88	II.	Subjektivní promlčecí doba	103
92.	Uznání závazku po jeho pravomocném přiznání	88	111.	Kdy se má za to, že poškozený ví o škodě	103
c)	Specifika uznání závazku v obchodním právu	89	112.	Potřebná míra vědomosti o vzniklé škodě	103
93.	Počátek promlčecí doby při uznání obchodního závazku	89	113.	Subjektivní promlčecí doba u škody způsobené více škůdci	104
94.	Identifikace závazku při uznání dluhu v obchodním právu	90	114.	Promlčení při „pokračující“ škodě	104
95.	Určitost uznání závazku ve vztahu k účastníkům a ke třetím osobám	90	115.	K promlčení práva na náhradu škody z dlouhodobé a nekončící škodlivé činnosti	105
96.	Identifikace závazku jeho výší	91	116.	Subjektivní promlčecí doba při zastoupení advokátem	106
97.	Úplné plnění jako projev uznání závazku	91	117.	Subjektivní vědomost právnické osoby o škodě	107

118. Subjektivní promlčecí doba odpovědnosti za škodu z neplatného právního úkonu	107	136. Vliv odsuzujícího rozsudku na běh subjektivní promlčecí doby	123
119. Okamžik zjištění škody způsobené nesprávným úředním postupem nebo nezákonným rozhodnutím	108	137. Získání vědomosti o dalším osudu odcizené věci	124
120. Počátek subjektivní promlčecí doby při škodě z neprávem vydražené nemovitosti	109	138. Vztah adhezního řízení a pozdějšího civilního řízení o tomtéž	125
III. Objektivní promlčecí doba	110	139. Neoznámení usnesení o nepřípuštění poškozeného s jeho nárokem do trestního řízení	126
121. Promlčení škody vznikající porušením povinnosti uložené podle veřejného práva	110	140. Uplatnění škody v přestupkovém řízení	126
122. Promlčecí doba při kontaminaci vody	111	VI. Promlčení škody způsobené advokátem	128
123. Promlčení škody na zemědělské výrobě	112	141. Subjektivní promlčecí doba škody způsobené advokátem, který včas neuplatnil nárok	128
IV. Promlčení nároků ze škody na zdraví	113	142. Pochybení advokáta vedoucí k prohrě žalovaného	129
124. Povaha promlčení nároků ze škody na zdraví	113	143. Pochybení advokáta vedoucí k prohrě žalobce	129
125. Vědomost o vzniku škody z lékařského zákroku	114	144. Obchodněprávní režim promlčení práva na náhradu škody způsobené advokátem	130
126. Promlčecí doba bolestného	114	VII. Promlčení práva na náhradu škody podle obchodního práva	132
127. Promlčení nároku na náhradu za ztížení společenského uplatnění	115	145. Objektivní promlčecí doba práva na náhradu škody v obchodním právu	132
128. Promlčení dalšího nároku na náhradu za ztížení společenského uplatnění	116	146. Promlčecí doba práva na náhradu škody vznikající společností	132
129. Obecně k promlčení ztráty na výdělků	117	147. Plnění ze slibu odškodnění	134
130. Promlčení ztráty na výdělků po dobu nemocenské	117	C. Promlčení bezdůvodného obohacení	135
131. Promlčení ztráty na výdělků při invaliditě	118	I. Obecná pravidla	135
132. Promlčení nároku pojišťovny na náhradu za péči o pojištěnce	119	148. Vznik bezdůvodného obohacení	135
133. Promlčení nároku pojišťovny na regresní náhradu škody	120	149. Dvojitá promlčecí doba bezdůvodného obohacení	135
134. Promlčení plnění poskytnutého z garančního fondu	121	150. Počátek subjektivní promlčecí doby bezdůvodného obohacení	136
V. Promlčení škody způsobené trestným činem nebo přestupkem	123	151. Počátek objektivní promlčecí doby bezdůvodného obohacení	137
135. Uplatnění nároku na náhradu škody v trestním oznámení	123	II. Subjektivní promlčecí doba bezdůvodného obohacení	138
		152. Meze vědomosti o vzniku bezdůvodného obohacení	138

153. Nedbalost poškozeného při zjišťování škody	138	175. Promlčení při vykonávání zákonem nepovolené činnosti	152
154. Subjektivní promlčecí doba státu	138	176. Promlčení zádržného	153
155. Úmyslné bezdůvodné obohacení jako moment ovlivňující promlčecí dobu	139	177. Promlčení ze zhodnocení cizí nemovitosti	154
156. Subjektivní promlčecí doba při úmyslném bezdůvodném obohacení	140	178. Promlčecí doba při plnění za jiného	154
157. Vliv deklaratorního rozsudku na běh subjektivní promlčecí doby I	140	179. Promlčení kupní ceny zaplacené za odcizenou věc	155
158. Vliv deklaratorního rozsudku na běh subjektivní promlčecí doby II	141	180. Promlčení bezdůvodného obohacení manželů při zrušení smlouvy	155
159. Vliv deklaratorního rozsudku na běh subjektivní promlčecí doby III	142		
III. Promlčení plnění z neplatného právního úkonu		V. Bezdůvodné obohacení v režimu obchodního zákoníku	
160. Vracení věci poskytnuté na základě neplatné smlouvy	143	181. Obecně k promlčení bezdůvodného obohacení v obchodních vztazích	157
161. Smysl promlčení při povinnosti vrátit si vzájemné plnění	143	182. Počátek promlčecí doby u bezdůvodného obohacení I	158
162. Synallagmatický charakter vzájemného plnění z neplatné smlouvy	144	183. Počátek promlčecí doby u bezdůvodného obohacení II	158
163. Podmínka již realizovaného vzájemného plnění	144	184. Promlčení mezi podnikateli při zpracování věci bez právního důvodu	159
164. Promlčení jednostranného plnění z neplatné kupní smlouvy	145	185. Promlčení plnění z neplatné smlouvy o úvěru	160
165. Právo oprávněného držitele na náhradu nákladů, jež na věc vynaložil	145	186. Promlčení z neprávem vyplacené náhrady za pojištěný vklad	160
166. Stojí-li proti sobě dvě promlčitelná práva	146		
167. Počátek subjektivní promlčecí doby při plnění z neplatného úkonu	146	D. Promlčení ve zvláštních případech	
168. Promlčení plnění z neplatné smlouvy vráceného nikoli smluvní straně	147	I. Promlčení práv souvisejících s nabytím věci za úplatu	
169. Promlčení nákladů na zhodnocení navrácené věci	148	187. Promlčení nároku z dohody o vracení plnění z kupní smlouvy	163
IV. Promlčení bezdůvodného obohacení ve zvláštních situacích		188. Promlčení práv vzniklých z porušení předkupního práva	163
170. Promlčení zálohy na zamýšlenou, ale neuskutečněnou koupi	149	189. Promlčení soudního uplatnění práv z odpovědnosti za vady zakoupené věci	164
171. Odvolání příslibu, na jehož základě účastník investoval do cizího	150	190. Uplatnění nároku z odpovědnosti za vady, činí-li si na věc nárok třetí osoba	164
172. Promlčení nákladů na odtah vozidla	150	191. Závazek kupujícího k úhradě daně ze zakoupené nemovitosti	165
173. Promlčení bezdůvodného obohacení vzniklého na základě derogačního nálezu Ústavního soudu	151	192. Promlčení práva z odpovědnosti za vady v obchodních vztazích	166
174. Promlčení práva na plnění poskytnutého na základě zrušeného rozhodnutí	152	II. Promlčení práv týkajících se společného jmění manželů	
		193. Vliv vypořádání SJM na promlčecí dobu pohledávek třetích osob	167

194. Zúžení společného jmění manželů . . .	167	211. Námitka relativní neplatnosti právního úkonu	182
195. K promlčení práva na vypořádání společného členského podílu v bytovém družstvu I	167	212. Legitimace k námitce promlčení u odporovatelnosti	182
196. K promlčení práva na vypořádání společného členského podílu v bytovém družstvu II	168	213. Obecně k promlčení požadavku na vrácení daru	183
197. Promlčení při uznání dluhu jedním z manželů	169	214. Promlčení práva na vrácení daru při pokračujícím nemravném chování obdarovaného	183
III. Promlčení práv souvisejících se spoluvlastnictvím	170	VII. Promlčení sekundárních práv	185
198. Obecně k promlčení investic do společné věci	170	a) Promlčení související se zástavním právem	185
199. Právo na náhradu odsouhlasených investic do společné věci	171	215. Promlčecí doba při uznání zástavního práva	185
200. Promlčení náhrady za užívání společné věci nad rámec spoluvlastnického podílu	171	216. Je-li zástavní dlužník odlišný od osobního dlužníka	185
201. Promlčení předkupního práva podílového spoluvlastníka	172	217. Žaloba o určení, že zástavní právo je promlčeno	186
IV. Promlčení práv souvisejících s věcným břemenem	173	218. Promlčení zástavního práva zajišťujícího úvěr	187
202. Rozdíl mezi zánikem a promlčením věcného břemene	173	219. Vliv uznání promlčené pohledávky na promlčené zástavní právo zajišťující tuto pohledávku	187
203. Zánik věcného břemene následkem uplatnění námitky promlčení	173	b) Promlčení ostatních sekundárních práv (ručení, smluvní pokuta, příslušenství)	189
204. Obrana při promlčení práva věcného břemene	174	220. Vztah ručitélského a hlavního závazku z hlediska promlčení	189
205. Vztah promlčení k řízení o určovací žalobě, že právo není promlčeno	174	221. Poměr § 310 obch. zák. k obecným ustanovením o promlčení	189
206. Promlčení příslušenství zajištěného věcným právem	175	222. Promlčení práva vůči ručiteli	190
V. Promlčení práv při odstoupení od smlouvy	177	223. Povaha smluvní pokuty a její promlčení	191
207. Promlčení vzájemného plnění ze smlouvy zaniklé odstoupením	177	224. Promlčení dílčího závazku ze smluvní pokuty mezi podnikateli	192
208. Promlčení práva na odstoupení od smlouvy pro prodlení dlužníka	178	225. Promlčení úroků a úroků z prodlení	193
209. Promlčení práva na vymíněné odstoupení od smlouvy	179	226. Promlčení úroků z prodlení v režimu obchodního zákoníku	194
210. Promlčení již splatných leasingových splátek při odstoupení od smlouvy	179	227. Promlčení nákladů řízení přisouzených spolu s žalobním požadavkem	195
VI. Námitka relativní neplatnosti, odporovatelnost, vrácení daru	182	228. Vliv uznání závazku na příslušenství	195
		VIII. Promlčení v nájemních vztazích	197
		229. K promlčení práva výpovědi z nájmu bytu	197

230. Podstata promlčení plnění za užívání věci při neplatně uzavřené nájemní smlouvě	198	249. Rozpoznání prekluze	214
231. Počátek promlčení „nájemního“ z neplatné nájemní smlouvy	198	250. Způsob uplatnění práva v prekluzivní lhůtě	215
232. Splatnost sjednaná v neplatné nájemní smlouvě	199	251. Vliv prekluze na soudní rozhodnutí	216
233. Promlčení práva na slevu z nájmu	199	252. Prekluze práva oprávněného bez plné způsobilosti k právním úkonům	217
234. Promlčení kauce složené nájemcem	200	253. Prekluze na základě sjednané nevratitelné skutkové nebo právní domněnky	218
235. Změny na věci prováděné se souhlasem pronajímatele	200	254. Nesprávně formulovaný petit a jeho vliv na prekluzi	219
236. Promlčení nájemního práva při neplatné dohodě o výměně bytů	201	255. Prekluze práva domáhat se nahrazení prohlášení vůle	220
IX. Promlčení v souvislosti se směnkou	202	256. Prekluze práva započíst pohledávku vůči postupníkovi	221
237. Uplatnění směnečné pohledávky	202	B. Zvláštní případy prekluze v občanskoprávních vztazích	223
238. Promlčení směnečných nároků vůči výstavci směnky	202	I. Právo na náhradu škody způsobené na věcech vnesených a odložených	223
239. Promlčení při vyplnění blankosměnky	203	257. Okruh osob oprávněných uplatnit škodu na vnesených a odložených věcech	223
240. Promlčení kauzálního práva po dobu směnečného řízení	203	258. Okruh osob povinných přijmout úkon směřující k uplatnění prekludujícího práva	225
241. Promlčení směnečné pohledávky přiznané pravomocným rozhodnutím	204	II. Prekluze práv souvisejících se zakoupením věci	227
X. Promlčení v souvislosti s dědictvím	206	259. Vztah obecné lhůty pro vytknutí vad věci a lhůty pro vytknutí vad kupujícím	227
242. Promlčení práv oprávněného dědice, pokud bylo rozhodnuto o dodatečně objeveném majetku	206	260. Prekluze odpovědnosti za vady věci prodané v obchodě	228
243. Promlčení relativní neplatnosti závěti	206	C. Prekluze práv v pracovněprávních vztazích	229
244. Právo neznámého dědice dovolat se neplatnosti závěti	208	I. Právo ukončit pracovní poměr	229
245. Promlčení při neoprávněném užívání majetku patřícího do dědictví	210	261. Povaha lhůty pro okamžité zrušení pracovního poměru	229
246. Uplatnění závazků vůči dědicům zemřelého	210	262. Počátek subjektivní lhůty pro okamžité zrušení pracovního poměru	230
247. Vliv probíhajícího dědického řízení na běh promlčecí doby z nároku na náhradu škody	211	263. Počátek lhůty pro okamžité zrušení pracovního poměru při pokračujících pracovních nedostatcích	231
ČÁST DRUHÁ		264. Prekluze práva ukončit pracovní poměr při absenci zaměstnance	232
PREKLUZE	213		
A. Obecné zásady	213		
248. Povaha prekluze. Škoda z nadměrného poškození pronajaté věci	213		

265. Lhůta pro výpověď zaměstnavatele při méně závažném porušení pracovní kázně	232	269. Prekluzivní charakter práva podat žalobu o neplatnost rozvázání pracovního poměru	237
266. Prekluze práva ukončit pracovní poměr při „šetření jiného orgánu“	234	270. Počítání lhůty pro podání žaloby o neplatnost skončení pracovního poměru	238
267. K osobě, jejímž prostřednictvím získává zaměstnavatel vědomost o počátku lhůty pro ukončení pracovního poměru	234	271. Vznik práva podat žalobu o neplatnost ukončení pracovního poměru	238
268. Prekluze práva ukončit pracovní poměr při porušení pracovních povinností i ze strany vedoucího zaměstnance	235	272. Prekluze práva brojit proti ukončení dohody o pracovní činnosti	239
II. Právo dovolat se neplatnosti ukončení pracovního poměru	237	Přehled uveřejněných judikátů podle právních předpisů	241
		Věcný rejstřík	260